Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndt/16/2018
Identifikačné číslo spisu:	9516100171
Dátum vydania rozhodnutia:	29. mája 2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9516100171.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. mája 2018 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného JUDr. E. O. a, pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., na základe oznámenia samosudkyne Špecializovaného trestného súdu JUDr. Ruženy Sabovej, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. samosudkyňa Špecializovaného trestného súdu JUDr. Ružena Sabová n i e j e v y l ú č e n á z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/25/2016.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 3. februára 2017, sp. zn. PK-2T/25/2016, bol obvinený JUDr. E. O. uznaný vinným z prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na podklade odvolania obžalovaného uznesením z 9. apríla 2018, sp. zn. 6 To 2/2017, podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Po vrátení veci Špecializovanému trestnému súdu oznámila samosudkyňa JUDr. Ružena Sabová dňa 22. mája 2018 skutočnosti odôvodňujúce jej vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci. Poukázala pritom na str. 20 citovaného uznesenia najvyššieho súdu, kde je uvedené, že ako samosudkyňa pri prejednávaní a rozhodovaní predmetnej veci nebola nestranným arbitrom nad procesnými stranami, pretože dokazovanie zamerala predovšetkým na preukázanie viny bez dôsledného prihliadania k dôkazom prospievajúcim obžalovanému. Z uvedeného je podľa samosudkyne zrejmé, že najvyšší súd pri svojom rozhodovaní vyslovil pochybnosti o jej zaujatosti vo vzťahu k predmetnej veci a dospel k záveru, že pri výkone sudcovskej funkcie nerešpektovala jej základné hodnoty, ktorými sú nezávislosť a nestrannosť. K tomuto záveru samosudkyňa uviedla, že v rámci návrhov na vykonanie dokazovania boli súdom prijaté všetky návrhy strán, okrem vykonania dôkazu prečítaním listiny riaditeľa Národnej kriminálnej agentúry, adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Listiny, ktoré v odôvodnení svojho uznesenia uvádza najvyšší súd, neboli predmetom návrhu na vykonanie dôkazu v konaní pred súdom prvého stupňa (s poukazom na vyhlásenie obžalovaného a jeho obhajcu na hlavnom pojednávaní, že nemajú ďalšie návrhy na

doplnenie dokazovania), ale tieto boli predložené až v odvolacom konaní. Ako zákonná sudkyňa v predmetnej trestnej veci prihliadala v súlade s § 2 ods. 19, § 278 ods. 2 Tr. por. pri rozhodovaní len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, opierala sa o dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní a tieto hodnotila podľa svojho vnútorného presvedčenia s najlepším vedomím a svedomím a s uvážením všetkých okolností. Predmetnú trestnú vec prejednala a rozhodla nezaujato, na základe zisteného skutkového stavu veci, o ktorom nemala dôvodné pochybnosti, pričom jej rozhodovanie vychádzalo zo životnej skúsenosti a z viac ako tridsaťročnej praxe v oblasti trestného práva. Existenčne nie je závislá na nadŕžaní niektorej procesnej strane, ani na konaní s predsudkom. Skutočnosti, ktoré v súvislosti s jej osobou uviedol najvyšší súd v citovanom uznesení, sú podľa jej názoru spôsobilé stať sa predmetom konania na ochranu osobnosti. Najvyšší súd svojim tvrdením, uvedeným v citovanom uznesení, v zmysle ktorého nebola pri rozhodovaní predmetnej trestnej veci nestranným arbitrom nad procesnými stranami, založil existenciu objektívnych skutočností, na základe ktorých vzniká pochybnosť o jej nestrannosti. Z tohto dôvodu postupom podľa § 32 ods. 1 Tr. por. samosudkyňa predložila najvyššiemu súdu podnet na vylúčenie svojej osoby z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci. Najvyšší súd Slovenskej ako súd nadriadený Špecializovanému trestnému súdu preskúmal podľa § 32 ods. 1 Tr. por. predložené oznámenie zaujatosti samosudkyne JUDr. Ruženy Sabovej, ako aj spisový materiál s tým súvisiaci a dospel k záveru, že v danom prípade nie je naplnený žiadny z dôvodov podľa § 31 ods. 1 Tr. por. na jej vylúčenie z vykonávania úkonov v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/25/2016. V zmysle čl. 48 ods. 1, prvá veta Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Rozhodnutie o vylúčení sudcu z vykonávania úkonov trestného konania predstavuje výnimku z tejto ústavnej zásady a prichádza do úvahy iba vtedy, ak sú splnené zákonné podmienky podľa § 31 ods. 1 Tr. por. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Podľa § 32 ods. 1, veta prvá a druhá Tr. por. ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte.Pomerom k prejednávanej veci sa rozumie určitá zainteresovanosť orgánu trestného konania, uvedeného v § 31 ods. 1 Tr. por., na skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, ktorá môže spočívať napríklad v tom, že tento orgán alebo jeho blízka osoba boli prejednávanou trestnou činnosťou poškodení, prípadne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie a pod. Pomer k veci však nemožno usudzovať výhradne zo spôsobu, akým na to povolaný orgán trestného konania hodnotil vykonané dôkazy, ani vyslovenie právneho názoru pri meritórnom posudzovaní veci, či pri posudzovaní konkrétnych skutočností, o ktoré sa opiera výrok o vzatí do väzby, ponechaní obvinených vo väzbe alebo o predĺžení lehoty trvania väzby (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 14. februára 2008, sp. zn. 1 Tošs 3/2008). O zaujatosti sudcu možno hovoriť len vtedy, ak existujú konkrétne okolnosti svedčiace o tom, že sudca nie je schopný spravodlivo a nestranne rozhodovať. Procesné pochybenie alebo iné pochybenia, ktoré zjavne nie sú spôsobené napríklad už uvedeným vzťahom k prejednávanej veci, možno napraviť celým systémom opravných prostriedkov - tak ako tomu bolo v predmetnej veci, keď najvyšší súd ako súd odvolací zrušil napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie s poukázaním na to, že v ďalšom konaní bude potrebné doplniť dokazovanie v rozsahu uvedenom v citovanom uznesení najvyššieho súdu. Samotné zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie však bez ďalšieho nezakladá zaujatosť samosudkyne v predmetnej trestnej veci a teda ani nemôže byť dôvodom na jej vylúčenie z vykonávania úkonov v danej veci (a to aj napriek samosudkyňou uvádzanej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 To 2/2017, podľa ktorej „nebola nestranným arbitrom nad procesnými stranami“). K uvedenému možno doplniť, že pokiaľ by odvolací súd mal pochybnosti o nezaujatosti samosudkyne, postupoval by pri vrátení veci podľa § 325 Tr. por., v zmysle ktorého „ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.“ K aplikácii tohto ustanovenia však odvolacím súdom pri vrátení veci nedošlo. Rovnako tak najvyšší súd ani v tomto konaní po preskúmaní veci nezistil existenciu žiadnych

skutočností, ktoré by spochybňovali nezaujatosť konajúcej samosudkyne a tým odôvodňovali jej vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v uvedenej trestnej veci. Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci nie je daný žiadny z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. na vylúčenie samosudkyne Špecializovaného trestného súdu JUDr. Ruženy Sabovej a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. a

P o u č e n i e :

Proti tomto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.